

INFORMATIENOTA RAAD LAREN

Datum vaststelling college: 25 maart 2025

Van het college van B&W
Aan Gemeente Laren – Gemeenteraad
Portefeuillehouder Groot, F.K. de
Informatie bij P. Zwanikken-Prinsen,
 Gemeentesecretaris

Onderwerp

Update onderzoek naar alternatieve verdienmodellen voor de gemeente Laren

Portefeuillehouder

Groot, F.K. de

Openbaar

Ja

Kennisnemen van

De voortgang en vervolgstappen naar aanleiding van het onderzoek naar alternatieve verdienmodellen.

Aanleiding (inleiding)

Binnen het participatieprogramma 'Ons Laren' maakt de gemeente gebruik van de kennis en expertise van inwoners door middel van thematafels. Een van de eerste thematafels die in deze coalitieperiode is gestart, is de thematafel Economie. Het college heeft deze tafel gevraagd mee te denken over de tegenstelling dat Laren als gemeente financieel kwetsbaar is, terwijl veel inwoners welvarend zijn.

Tijdens de gesprekken aan de thematafel Economie kwam onder andere de suggestie van het CDA aan bod om te onderzoeken welke verdienmodellen Laren zou kunnen benutten. Dit leidde tot twee belangrijke aanbevelingen:

- Het profijtbeginsel toepassen: wanneer een specifieke groep inwoners of bedrijven sterk profiteert van een publieke investering, zou een deel van de kosten bij hen neergelegd kunnen worden;
- Onderzoek naar verdienmodellen: om een breed beeld te krijgen van succesvolle aanpakken elders, is het waardevol om een stagiair in te zetten die onderzoekt hoe andere gemeenten wereldwijd hiermee omgaan.

Op basis van deze suggesties is onze stagiair, Famke Lagerwey, aan de slag gegaan. Haar onderzoek heeft geleid tot een rapport dat zowel door de thematafel Economie als het college met enthousiasme is ontvangen. In het rapport worden vier kansrijke verdienmodellen gepresenteerd, waarvan enkele expliciet het profijtbeginsel hanteren. Deze opties worden nu verder uitgewerkt. Met deze raadsinformatiebrief brengen wij u op de hoogte van de voortgang en de vervolgstappen rondom dit traject.

Kernboodschap

Uit het rapport zijn vier van de zes alternatieve modellen door de gemeente opgepakt voor verdere uitwerking: Vermakelijkheidsretributie (VMR), Bedrijveninvesteringszones (BIZ), Publieke Financiering en Hybride Evenementen. Hieronder volgt de toelichting op deze verdienmodellen, en per model de stand van zaken.

1. Vermakelijkheidsretributie (VMR)

Dit model houdt in dat organisatoren van grootschalige evenementen (meer dan 1.000 bezoekers per week) een heffing betalen voor het gebruik van gemeentelijke voorzieningen, zoals parkeerplaatsen en openbare ruimtes. Dit zorgt ervoor dat de kosten voor onderhoud en faciliteiten gedragen worden door de evenementenorganisatoren.

Stand van zaken:

Vermakelijkheidsretributie is als mogelijk ombuigingsvoorstel meegenomen richting de Kadernota 2026, waarbij wordt bepaald op welke evenementen dit van toepassing kan zijn.

2. Bedrijveninvesteringszones (BIZ)

Een BIZ is een samenwerkingsverband van ondernemers in een specifiek gebied, waarbij zij gezamenlijk investeren in de verbetering van hun bedrijfsomgeving. Dit kan bijvoorbeeld gaan om schoonmaak, beveiliging, evenementen of promotieactiviteiten. De invoering van een BIZ vereist instemming van een gekwalificeerde meerderheid van de betrokken ondernemers.

Stand van zaken:

Wethouder De Groot heeft dit model opgepakt in samenwerking met ondernemersvereniging Bijzonder Laren. Er wordt in het tweede en derde kwartaal van 2025 gewerkt aan het creëren van draagvlak. De raad wordt in het vierde kwartaal geïnformeerd over de mogelijkheden.

3. Fondsenwerving voor lokale doelen

Met dit model wordt lokale betrokkenheid vergroot door de oprichting van de stichting 'Vrienden van Laren'. Deze stichting kan donaties van inwoners en bedrijven verzamelen

en inzetten voor culturele, sociale en groene initiatieven. Ook wordt onderzocht of inwoners symbolisch kunnen aangeven welke thema's zij belangrijk vinden via een gemeentelijke 'cheque'.

Stand van zaken:

Wethouder Jan van Midden heeft dit model opgepakt samen met de beleidsadviseur Sport. Een eerste pilot met een sportfonds is in voorbereiding.

4. Hybride Evenementen

Hybride evenementen combineren fysieke deelname met online mogelijkheden, bijvoorbeeld door livestreams van belangrijke dorpsactiviteiten. Dit maakt evenementen toegankelijker voor inwoners die niet fysiek aanwezig kunnen zijn en biedt nieuwe mogelijkheden voor financiering via sponsors of betaalde online toegang.

Stand van zaken:

Wethouder De Groot heeft dit model opgepakt. Samen met Bijzonder Laren wordt onderzocht hoe hybride evenementen vormgegeven kunnen worden. In het tweede kwartaal van 2025 wordt hiermee gestart, waarna de raad in het vierde kwartaal wordt geïnformeerd.

Vervolg

Samengevat, worden in de periode tot en met september de volgende acties ondernomen:

- Vermakelijkheidsretributie (VMR): Verkenning van de toepassing als ombuigingsvoorstel binnen de Kadernota 2026.
- Bedrijveninvesteringszones (BIZ): Organiseren van bijeenkomsten met ondernemers om draagvlak te creëren en mogelijkheden uit te werken.
- Publieke Financiering: Opstarten van het sportfonds en verkennen van de mogelijkheden voor andere fondsen.
- Hybride Evenementen: Pilot uitvoeren met livestreaming van een lokaal evenement.

De uitkomsten van deze verdienmodellen worden verder uitgewerkt en in het vierde kwartaal van 2025 aan de raad teruggekoppeld.

Bijlagen

Rapport 'Alternatieve verdienmodellen binnen de gemeente Laren'